

EGY SZÁZALÉK

A DM KFT. HETI GAZDASÁGI MELLÉKLETE

● Vidéki bankok a homokon

A pénz álmában csönget egy picit...

Takarékszövetkezetek, ha összehajolnak

A takarékszövetkezetek nagy része csendben tette a dolgát az elmúlt években. Falun rendkívül nehéz megnyerni az emberek bizalmát. Itt nem a csillogó-villogó múmárványtól, vagy az elegáns rézkilincstől bízunk egy bankban.

– Egyszer az egyik időse néni elfelejtette befizetni a kölcsöne részletét. Udvariansan felszólítottuk, másnap sírva jött, kicsoda szegény, hogy a postás is látja, neki dolga akadt a bankkal – meséli kísérőm. Azután hozzátesszi, szegedi fiókjukban már egészen más a helyzet.

Senki ne gondolja azért, hogy falun odafigyelés nélkül lehet osztogatni a pénzt. Megfontolt, kemény hitelpolitikát folytatnak a takarékszövetkezetek is. Itt azonnal híre megy mindennek. Ha valaki lépne csalnának az egyik pénztintézetet, óvatosabb lenne az egész falu.

– Csongrád megyében 14 takarékszövetkezet működik, mindössze csak négyet kellett konszolidálni közülük – fogad Szatymazon az elnök, Csúri Péterné.

Másfél évvel ezelőtt 386 milliárd forinttal konszolidálták, állították talpra a hazai bankvilágot. A számunkra felfoghatatlanul magas összegből mindössze 1,2 milliárd injekcióra szorultak a „falusi bankok” Csongrád megyében – azt is két nagyobb takarékszövetkezet talpra állítására fordították.

– Azok kerültek nehéz helyzetbe, akik bizonytalan vállalkozói hitelekkel exponáltak magukat – mondja Mészáros János. – A többség mindig is óvatos duhaj volt. A bizalomvesztés lenne a takarékszövetkezetek halála. Van mire vigyázunk.

Az elmúlt öt évben persze változott a falusi élet is. Ülésen, Szatymazon, vagy éppen Mórahalmon úgy vándorol ki vagy be a pénz a takarékból, ahogyan a mezőgaz-

Üllés. Legtöbbször biciklivel hozzák vagy viszik a pénzt. (Fotó: Kamok Csaba)

Amint elhagyja az ember a Szeged-Budapest főútvonalat és lekanyarodik a szatymazi elágazáson, szinte mindent elfelejt. A szántóföldek után takaros házak, lelket töltőgető nyugalom fogadja. Az elmúlt évek hangos bankbotránnyal a vidéket elkerülték. Itt is nehéz pénzt keresni, s a vidéki emberek éppen úgy szeretnék biztonságban tudni azt, ami-

jük van. Mészáros Jánossal, az Üllés és Vidéke Takarékszövetkezet elnökével az autóban mi másról is beszélhetnénk, mint a pénzről. Egy bankárnak ez természetes, egy civilnek viszont bizsergető téma. Arról elmélkedünk éppen, hogy nemcsak a nagy botránnyok, de a sokmilliárdos bankkonszolidáció is elkerülte a vidéki pénztintézeteket.

dasági termelés árszija alakul. Márpedig ez az elmúlt években nem éppen szerencsés fordult a piacgazdasággal együtt.

– A betétállományunk mégis szépen gyarapodik – mondják Szatymazon. – Az első fél évben 2 százalékkal több pénzt hoztak be, mint annak előtte.

Soós Sándor, a Mórahalom és Vidéke Takarékszövetkezet elnöke azzal kezdi, hogy a takarékszövetkezetek harmincöt éves múlttal bírnak a bankvilágban.

– Mi már százforintos betéttel is foglalkozunk. Míg egy városi nagy pénztintézet

sokkal nagyobb tételekhez szokott, nekünk a kicsiből kell megélni. Az a legnagyobb gond, ha a takarékszövetkezetek közül valamelyik felelőtlenül magas összeget ad hitelbe, és a vállalkozó végül nem tud fizetni. Elterjed a híre, s mi nem győzzük bizonygatni: hozzáknak nyugodtan hozhatják a pénzt.

Tanulságos egy szatymazi vállalkozó esete is, akinek történetét a sajtó is felkapta nemrégiben. Nyolcvanhárom milliót kölcsönzött neki takarékszövetkezet – tegyük hozzá mindjárt, nem a szatymazi.

– Nem győzzük bizony-

gatni a betéteseinknek, hogy nem nekünk tartozik a faluban lakó vállalkozó. Mi maximum 4 millió forintig adunk vállalkozói hitelt.

A három homokvidéki takarékszövetkezet vezetői az elmúlt években amolyan „maszek zsíró-rendszert” alakítottak ki. Informálják egymást, ha bizonytalan ügyfél tűnik fel a színen.

– Nagy erő rejlik abban, ha a takarékszövetkezetek összefognak – mondja Mészáros úr. – Mi hárman jól összehajoltunk az elmúlt években. Többek között ennek is köszönhetjük, hogy stabilan állunk a lábunkon. Ezután persze számok kö-

vetkeznek. Impozánsak, de egy kívülállónak alig mondanak valamit: tőkefelelési mutató, hitel és betétállomány, nyereség. Annyit azért ért az ember belőle, hogy többszöröse a saját tőkéje mindhárom banknak az államilag előírt. És ez a mai világban nem akármilyen.

Azt azért igyekszem megjegyezni, hogy a megyében működő „falusi bankok” betétállományának, amely közel 9 és fél milliárd forint, 22 százalékát a három homoki takarékszövetkezet trezorjában tartják. Persze csak jelképesen. Hiszen a pénznek itt is dolgoznia kell: míg szendereg, álmában csöngethet egy picit.

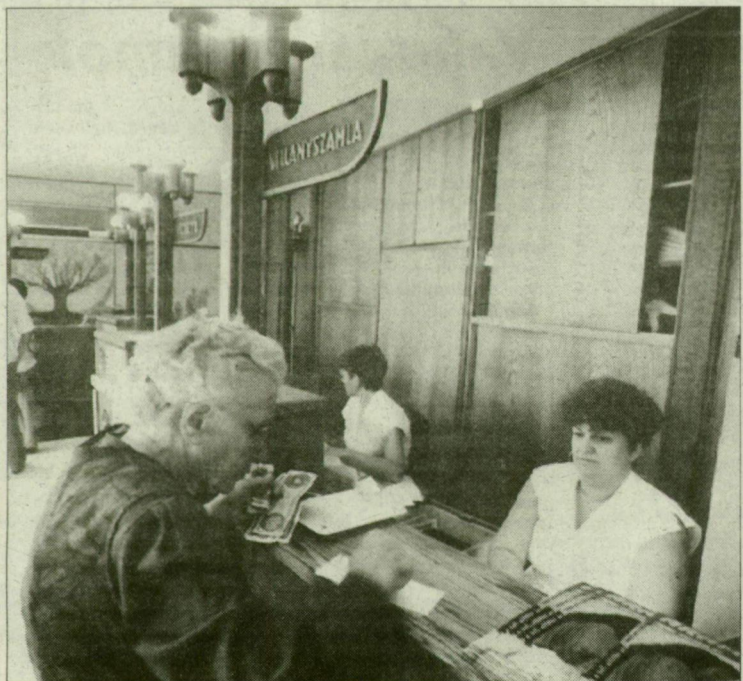
A három bankvezetővel a takarékszövetkezetek jövőjéről is beszélgettünk. Az ország 254 vidéki pénztintézte már hatalmas erőnek számít a pénzügyvilágban.

– A jövő a helyi összefogás. A kisebb térségekben a bankok együtt többre mennek, ezért is kezdtük el időben a barátkozást – mondja az üllési elnök.

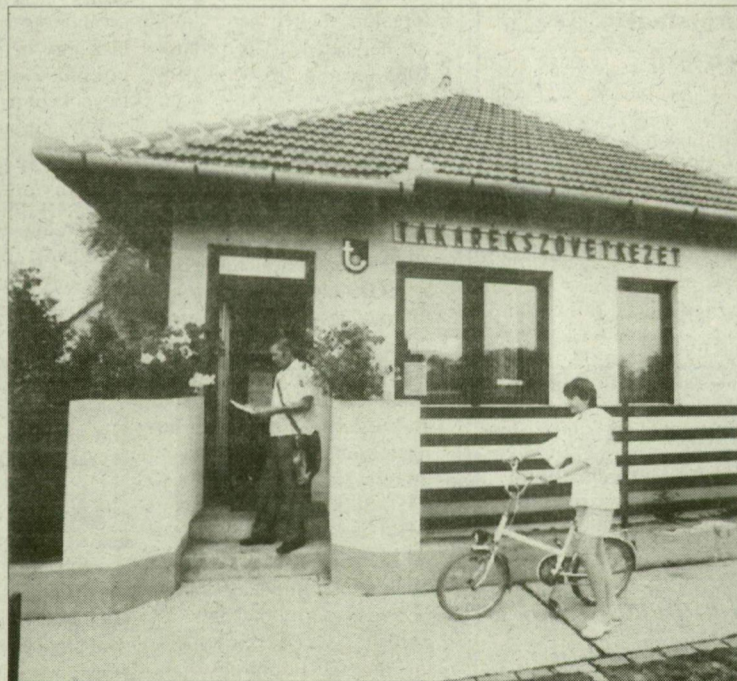
Kiderül, közösen több kedvező hitel lehetne vidékre csalogatni. A mezőgazdaság, vagy az élelmiszeripar megsegítésében is bőven akad még feladatuk a vidék bankjainak. Az országos zsíró-hálózat mellett a gazdasági integráció legalább annyira fontos.

– A takarékszövetkezetek szerény bankok. Mi nem kezdünk hatalmas reklámkampányba. Nem büvéskedhetünk a kamatlábakkal, hiszen itt élünk, tőlünk holnap is megkérdezik, miért ennyit fialt a pénz, ha többet ígértünk valamilyen elegáns reklámszlogenben – mondja Mészáros János, majd hozzátesszi: – Nekünk a személyes hitelünk a legnagyobb tőkénk. Ezért vigyázunk mások pénzére is annyira.

Rafal Gábor

Szatymaz. Ki fizeti be a villanyszámlát?

Zsana. Ahol a postás legalább egyszer csenget

Toló kocsi

A mennyiben valamit is ad magára a mai idők amerikai filmje, toló kocsi jön elő benne a főhős. Drámább a dráma, ha kerekken gurul. Drámák törvénye, hogy szerelem is szövődjön a toló kocsi. Kényelmetlen ugyan, de megtörténik a mennyebe fölmagasztaló baj így is.

Filmdivat lett a toló kocsi, legalább annyira, mint a nászúgy.

Tanulsága több, mint amit látunk. És más következtetésekre is visz. Ki se kell mennie valakinek az utcára, hogy láthassa, mennyi a szerencsétlen emberünk.

Jöttek a száguldó autók, következtek a toló kocsi.

Városunk ebben is fölzárkózott már a világszínvonalhoz.

Elmentem a napokban az orvosi segédeszközök gyártó cég új épülete előtt. Zseniális újítást láttam. Világtalálmányt. Legalább akkorát, mint rövidebb lábba a vastagtalpú cipő, vagy féllábú embernek a mankó. Vagy maga a kerek szék. Hogy föl tudjanak kapaszkodni az útról a járdára a szerencsétlenül járt emberek, aszfalttömést öntöttek a járdaszegély kövei mellé, és gondos kezekre vállón el is simították. Nem szeretnék bajt hozni rájuk a KRESZ éber őreitől, bízom benne, hatósági engedéllyel tették.

Mert ami értelmes, arra mindig külön engedély kell. Remélem, nem katonailag írták meg folyamodványukat, hogy kérek engedélyt toló kocsi-nak lenni.

Többször elsőhajtottam már, mennyire egyszerű megoldás lenne, ha minden keresztveződesben lejtőt vágnánk. Babakocsi lakója se kapna agyrázkódást minden átkelés alkalmával, és a toló kocsi is közlekedhetne nyugodtan.

Kökemény a szándék: nem!

Illetve van igen is néha, de arra külön tervek kellene. A bicikliutak keresztveződeséibe már beleillik az új eszme, hiszen divat lett végre – megkésve ez is, mint a legtöbb jó –, hogy bicikliúton járjon a kerékpár. Normális ember ki is hagyja a forgalmas „lúkorzót”, megy inkább a számára rendelt úton. De ahol nincsen ilyen, ott legfőképpen ugrot egyet. Ha azonban valakinek két kerékkel több van, csak billegjen tovább!

Sajnos, semmi újat nem tudok mondani, csak azt a bizonyos leöntést magasztalnám hangos szóval. És arra hívnám föl csöndesen a figyelmet, ha netán toló kocsi filmet lát valaki a tévében, és hatásköre van rá, gondoljon arra, pófonegyszerűen lehetne segíteni az itthoniakon. Azokon, akik futkosnának kedvük szerint, ugrabugránának is biztosan, de szomorú sorsuk erre kárhoztatta őket.

E lég a maguk baja, ha gyógyítani nem tudjuk őket, legalább ne nehezítsük sorsukat. És az is jó lenne, ha az új nemzedék se buktatót, fejreös átjárókat magamagán tanulna meg a szabadesés törvényeit. Kemény lecke neki ez még nagyon.

Lehetne még normális nemzedék belőlük.

Horvát László

● Adók és jövedelmek (3.)

Befektetések – jegyekben

A tavalyi személyi jövedelemadóknak bevallását már jószerevel el is felejtettük. Gondolataink ma inkább azon járnak, milyen változásokat hozott 1995, s miként alkalmazkodjunk az új helyzethez. Az Apeh munkatársai azonban csak nemrégiben összesítették az 1994-es szája-bevallásokat, s voltak le belőlük következtetéseket. Sorozatunk az Apeh adatai alapján készült.

Az összjövedelmet csökkentő tételek közül Csongrád megyében is a befektetések összege nőtt a leginkább 1994-ben, ami köszönhető az államkötvények eladásának – hitelre, opciók ügylet keretében. Az adatok tehát leginkább nem pénzmozgást takarnak. A befektetések az 1993-as 413 millió forintról 1 milliárd 863 millióra emelkedtek.

Többen vettek igénybe önálló szellemi tevékenységgel kapcsolatos adóalap-csökkentő kedvezményt, átlagosan 60 ezer forint értékben. 1993-ban ugyanez a

Az OTP Bank

OTP BANK PÉNZTÁRSZELVÉNY V. értékpapír havonta és sávosan is kamatozik

1- 3 hónap között	22%
4- 6 hónap között	23%
7- 9 hónap között	25%
10-12 hónap között	25,5%
12 hónap után	a kamat a teljes időszakra 28%

F. K.